

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Píšeme správně česky (M)

Kód modulu

ČJ-m-4/AL11

Typ vzdělávání

Všeobecné vzdělávání

Typ modulu

všeobecně vzdělávací

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

L0 (EQF úroveň 4)

Vzdělávací oblasti

ČJ - Český jazyk

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

Délka modulu (počet hodin)

20

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Vstupním předpokladem je osvojení odpovídajících očekávaných výstupů RVP ZV v oblasti pravidel českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorby, skladby.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Vzdělávací modul spadá do obsahových okruhů Jazyk a O jazyce.

V průběhu modulu si žáci zopakují, doplní, upevní a rozšíří dovednosti odvozené od znalostí pravidel českého pravopisu, tvarosloví, slovtvorby a skladby v psaném projevu. Modul je orientován na praktické používání spisovného jazyka v psaném projevu. Žáci si procvičí rozeznání jazykových chyb, tvaroslovných a slovtvorných nedostatků v tematicky různorodých textech, naučí se odstraňovat chyby a nedostatky s pomocí normativních příruček v tištěné i elektronické podobě. Dále žáci dokáží používat a správně psát slova přejatá, vhodně používat slova neskloňná. Žáci dovedou pracovat s normativními příručkami.

Očekávané výsledky učení

Žák

- a) ovládá pravidla psaní slov přejatých a zároveň je vhodně používá;
- b) ovládá skloňování cizích slov přejatých, psaní vlastních jmen a slov neskloňných, zkratk a zkratkových slov;
- c) ovládá pravidla českého syntaktického pravopisu, rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší odchylky od pravidelné větné stavby;
- d) odstraní lexikální, tvaroslovné, slovtvorné a syntaktické chyby a nedostatky v textu;
- e) používá normativní příručky.

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Modul je věnován upevňování pravidel českého pravopisu, jeho zvláštnostem a odchylkám. Zároveň i pravidlům psaní slov přejatých, vlastních jmen a slov neskloňných. Tato pravidla jsou nezbytná pro užití jazyka v různých komunikačních situacích (formálních i neformálních).

Absolvováním modulu dochází k rozšiřování a upevňování poznatků o českém lexikálním pravopise, k prohloubení znalostí tvaroslovného pravopisu.

Žáci zvládnou v rámci slovtvorby tvořit slova, pracovat s příslovečnými spřezkami, rozlišit slova plnovýznamová a neplnovýznamová, jednoznačná a mnohoznačná. Skloňují slova českého i cizího původu, určují mluvnické kategorie ohebných slovních druhů.

V rámci syntaxe rozliší větu jednoduchou a souvětí, umí vytvořit i složitá souvětí, pracují s čárkou ve větě jednoduché. Pracují s normativními příručkami.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

- identifikace a úpravy autentických textů s chybami a nedostatky;
- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování jednotlivých výsledků učení a)–d) – řešení souborů úloh žáky a následná analýza řešení vyučujícím
- práce s tištěnými a/nebo elektronickými jazykovými příručkami při úpravách chyb a nedostatků v textu
- řešení testu

Zařazení do učebního plánu, ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Průběžně je prováděno hodnocení s využitím prvků formativního hodnocení, na konci modulu je využito nástrojů sumativního i formativního hodnocení.

- a) ovládá pravidla psaní slov přejatých a zároveň je vhodně používá;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím řešení souborů úloh

- b) ovládá skloňování cizích slov přejatých, psaní vlastních jmen a slov neskloňných, zkratk a zkratkových slov;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím řešení souborů úloh

- c) ovládá pravidla českého syntaktického pravopisu, rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší odchylky od pravidelné

včetně stavby

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím řešení souborů úloh

d) odstraní lexikální, tvaroslovné, slovtvorné a syntaktické chyby a nedostatky v textu;

v průběhu modulu ověřováno prostřednictvím řešení souborů úloh

e) používá normativní příručky;

v průběhu modulu hodnoceno prostředky formativního hodnocení

Výsledky učení a)–e) ověřovány v závěru modulu souhrnným testem, jehož specifikací jsou předmětné výsledky učení. Základní nastavení specifikace testu je 25% zastoupení každého výsledku učení a)–d). Výsledek učení e) je zastoupen výňatky textů, a to alespoň ve čtvrtině úloh ověřujících výsledky učení a)–d). Toto nastavení lze měnit podle potřeb jednotlivých vyučujících, přičemž zastoupení jednotlivých výsledků učení nesmí klesnout pod 10 %. Procentuální zastoupení výsledku učení je odvozeno od maximálního získatelného počtu bodů za daný výsledek učení (nikoli tedy od počtu úloh – může se jednat o dramatický rozdíl).

Kritéria hodnocení

Při průběžném hodnocení dosahovaných jednotlivých výsledků učení je využíváno souborů úloh, které zaručují vysokou objektivitu hodnocení – hodnocení na úrovni stanovení mezní hranice úspěšnosti a od ní odvozených bodových rozmezí pro případné vyjádření výsledku žáka známkou nebo jiným číselným či slovním způsobem je u jednotlivých výsledků učení v kompetenci vyučujícího. Zároveň se doporučuje souběžně využít prvků formativního hodnocení. Při vhodné užitých souborech úloh lze sledovat dosažený pokrok každého žáka.

Při závěrečném ověřování dosažených výsledků učení souhrnným testem jsou doporučená kritéria nastavena následovně:

Mezní úroveň úspěšnosti je stanovena na 40 %.

Převodník dosažené úspěšnosti na známku

úspěšnost žáka v testu pod 40 % = nedostatečný

úspěšnost žáka v testu od 40 do 55 % = dostatečný

úspěšnost žáka v testu od 56 do 70 % = dobrý

úspěšnost žáka v testu od 71 do 85 % = chvalitebný

úspěšnost žáka v testu od 86 do 100 % = výborný

Nastavená obtížnost testu musí odpovídat dovednostem žáků, jejichž studium je zakončeno maturitní zkouškou, tzn. doporučuje se používat úlohy s průměrnou a vyšší úrovní obtížnosti. Zařazení nepřiměřeně snadných úloh by vyvolávalo potřebu posunovat mezní hranici úspěšnosti a použitý evaluační nástroj (test / soubor úloh) by vykazoval nevyhovující psychometrické charakteristiky.

Doporučená literatura

Akademická příručka českého jazyka. 2., upravené a rozšířené vydání. Praha, Academia 2019.

Pravidla českého pravopisu, školní vydání. Praha, Fortuna 1999.

Pravidla českého pravopisu, akademické vydání. Praha, Academia 1994.

Svobodová, I. a kol., Psaní velkých písmen v češtině, Praha Academia 2015.

Internetová jazyková příručka; dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/>

Slovník spisovného jazyka českého; dostupné z: <http://ssjc.ujc.cas.cz/>

Poznámky

Doporučuje se pracovat s texty obsahově blízkými danému oboru vzdělání, případně zájmům žáků. Doporučuje se absolvování modulu před moduly Víme, co čteme a Víme, co slyšíme.

Obsahové upřesnění

VV - Všeobecné vzdělávání

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Andrea Peprná. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uvedte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.